

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/230/2018
Identifikačné číslo spisu:	7213231541
Dátum vydania rozhodnutia:	10.12.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:7213231541.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Airol Assets AG so sídlom vo Švajčiarsku, Nüscherstrasse 31, identif. číslo: CH - 020.3.025.834 - 3, zastúpeného METIS Legal s.r.o. so sídlom v Bratislave, Karadžičova 10 proti žalovanému INVITA, s.r.o. so sídlom v Košiciach, Jazerná 3, zastúpenému BAK & PARTNERS s. r. o. so sídlom v Bratislave, Panská 14, o vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 31. októbra 2014, sp. zn. 3 Co 483/2014, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 31. októbra 2014, sp. zn. 3 Co 483/2014 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením zo 14. januára 2014, č. k. 37 C 223/2013 - 41 rozhodol, že rozsudok Obchodného súdu kantónu Zürich z 9. septembra 2013, sp. zn. HG120257 - O, v právnej veci Airol Assets AG so sídlom vo Švajčiarsku, Nüscherstrasse 31, identif. číslo: CH - 020.3.025.834 - 3 proti spoločnosti INVITA, s.r.o. so sídlom v Košiciach, Jazerná 3, je v Slovenskej republike vykonateľný. Právnym základom pre rozhodnutie bol § 68a písm. c) zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, článok 2 ods. 1, článok 32, 33 ods. 1, 38 ods. 1, článok 41, článok 53 ods. 1, 2, čl. 60 ods. 1 písm. a) Dohovoru o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (tzv. nový Lugánsky dohovor) z 30. októbra 2007. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 6 462,91 eur, titulom súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozhodol uznesením z 31. októbra 2014, sp. zn. 3 Co 483/2014 tak, že návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol, potvrdil uznesenie Okresného súdu Košice II vo výroku, ktorým rozhodol, že rozsudok Obchodného súdu kantónu Zürich z 9. septembra 2013, sp. zn. HG120257 - O, v právnej veci Airol Assets AG so sídlom vo Švajčiarsku, Nüscherstrasse 31, identif. číslo: CH - 020.3.025.834 - 3 proti spoločnosti INVITA, s.r.o. so sídlom v Košiciach, Jazerná 3, je v Slovenskej republike vykonateľný, uznesenie vo výroku o trovách zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 6 449,42 eur, titulom súdneho

poplatku a trov právneho zastúpenia. Náhradu trov odvolacieho konania stranám nepriznal.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) v celom rozsahu dovolanie zo 16. marca 2015, ktorého prípustnosť vyvodil z § 239 zákona č. 99/1963 Z. z. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a odôvodnil ho podľa § 241 ods. 2 písm. c) OSP, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu vychádzalo podľa dovolateľa z nesprávneho právneho názoru. Dovolateľ zároveň v dovolaní uviedol, že vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovaného nebolo žalovanému doručené. Dovolateľ navrhol dovolaciemu súdu, aby rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň navrhol dovolaciemu súdu, aby odložil vykonateľnosť uznesenia súdu prvej inštancie v spojení s uznesením odvolacieho súdu do rozhodnutia dovolacieho súdu.

4. Žalobca sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

5. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“). Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 35 CSP], (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 30. júni 2016, postupoval v zmysle vyššie uvedeného § 470 ods. 1 CSP už podľa tohto zákona. Keďže dovolanie žalovaného bolo podané za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho tu v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (§ 236, § 237 ods. 1, § 238, § 239 OSP) rešpektujúc, že podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky dovolania podaného pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované aj po 30. júni 2016.

6. Najvyšší súd vychádzajúc z vyššie uvedeného sa v súlade s § 242 ods. 1 OSP, ukladajúcim dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 OSP (či už to účastník namietal alebo nie), neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 OSP, ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 OSP. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

7. Vady konania podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ OSP žalovaný nenamietal a ich existenciu po preskúmaní veci nezistil ani dovolací súd.

8. Žalovaný v dovolaní tvrdil, že mu nebolo doručené vyjadrenie žalobcu k odvolaniu, čo možno subsumovať pod vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom).

9. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, právo na doručenie odvolania, právo na možnosť vyjadriť sa k podanému odvolaniu, právo na doručenie vyjadrenia k odvolaniu a pod.).

10. Preskúmaním veci dovolací súd zistil, že sa žalobca vyjadril k odvolaniu žalovaného podaním zo 7. marca 2014 (č. l. 53 - 55 súdneho spisu), ktoré však nebolo doručené žalovanému na vyjadrenie. Rovnako nebolo žalovanému doručené vyjadrenie žalobcu k doplneniu odvolania žalovaného z 2. apríla 2014 (č. l. 80 - 83 súdneho spisu) na vedomie. K tomuto zisteniu dovolací súd poznamenáva, že

Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia. V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

11. Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmvanej veci potrebné zohľadniť, že vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovaného bolo formulované ako právna a skutková argumentácia a žalovanému mala byť preto daná možnosť oboznámiť sa s týmto podaním. Zo spisu vyplýva, že v danom prípade žalovanému táto možnosť nebola vytvorená. Keďže porušenie práva na spravodlivé konanie vyššie uvedeným spôsobom nerešpektujúcim princíp rovnosti zbraní bolo dôsledkom nesprávneho postupu súdov v odvolacom konaní, bola žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP.

12. Dovolaciemu súdu preto neostalo iné, než uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP v spojení s § 450 CSP).

13. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

14. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.